

Konserwacja obrazów ze zbiorów Muzeum w Łowiczu

Do prac konserwatorskich w ramach projektu wytypowano eksponaty w złym stanie zachowania ze zbiorów muzealnych. Wśród obiektów poddanych konserwacji znalazły się jedne z najstarszych obrazów w zbiorach muzeum - portrety rajców łowickich, Józefa Niesułkowskiego (zm. 1665) i Adama Rubinowicza (1673-1746), ponadto portrety takich postaci historycznych jak Jan III Sobieski, Maciej Grabowski - kasztelan łęczycki czy Józef Radziwiński - komisarz obwodu sochaczewskiego w latach 1827-1841(1). Jeden z portretów, namalowany przez Antoniego Piotrowskiego, przedstawia artystę związanego z Łowiczem, Jana Zdzisława Konopackiego (1856-1894), którego rysunki i sztychy stanowią część kolekcji Muzeum w Łowiczu.

Kolejną kategorią są portrety kobiece, z których najstarszy, przedstawiający "Damę z epoki Stanisława Augusta", pochodzi z końca XVIII w. Konserwacji poddano także unikatowy w zbiorach muzeum portret dziecięcy - "Dziewczynkę z różą", namalowany przez nieznanego artystę w XIX w. oraz urokliwy "Portret kobiety w bordowej sukni" z przełomu XIX i XX w. Wyjątkowym kunsztem malarskim wyróżnia się "Portret Damy" z lat 30. XX w., pędzla wybitnego polskiego portrecisty Bolesława Jana Czedekowskiego (1885-1969).

Na szczególne wyróżnienie zasługuje obraz przedstawiający insygnia królewskie, przypisywany Marcellemu Bacciarellemu, nadwornemu malarzowi króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Niewielkich wymiarów obraz olejny, przedstawiający orła z rozpostartymi skrzydłami, unoszącego poduszkę z koroną, mieczem i berłem, był według przekazu W. Tarczyńskiego projektem do królewskiej karety(2).

Zadanie objęło również dwa XIX-wieczne obrazy o tematyce powstańczej: jeden przedstawiający jeźdźca w stroju krakowskim na galopującym koniu, drugi o symbolicznej wymowie, ukazujący ранego legionistę na poboju. Oba obrazy namalowane przez nieznaną artystów pochodzą ze zbiorów W. Tarczyńskiego.

Obiektami, które dzięki pracom konserwatorskim uratowano od całkowitej destrukcji, są trzy obrazy o tematyce sakralnej, w ostatnich latach podarowane do zbiorów muzealnych przez Parafię w Żelaznej. Są to XIX-wieczne przedstawienia świętych ukazanych w popularnych scenach, często spotykanych w ikonografii kościelnej: św. Mikołaj błogosławiący trzy córki, św. Stanisław wskrzeszający Piotrowina, św. Roch ukazany w chwili odpoczynku z psem u boku. Obrazy te nie są sygnowane, ale cechuje je dobry warsztat malarski.

Zespół obiektów ujętych w projekcie zamyka pejzaż "Widok na Bzurę w Łowiczu" z lat 20. XX w. autorstwa Aleksandra Krawczyka, artysty malarza i nauczyciela rysunku w łowickich szkołach w okresie międzywojennym i powojennym. Artysta nauczał m.in. w Gimnazjum i Liceum im. Ks. Józefa Poniatowskiego, które mieściło się w budynku obecnego muzeum.

Ogółem dziewięć z wymienionych obrazów pochodzi z kolekcji Władysława Tarczyńskiego, założyciela na początku XX w. pierwszej w Łowiczu instytucji muzealnej, kilka obrazów jest nabytkami muzeum z ostatnich lat, siedem z wymienionych prac z uwagi na zły stan zachowania nigdy dotąd nie było prezentowanych publiczności. Obrazy były w różnym stopniu destrukcji - wymagały oczyszczenia i uzupełnienia warstwy malarskiej, sklejenia przedarc, zdublowania na nowe płótno, odnowienia lub wykonania nowych ram, niektóre poddano skomplikowanym i

długotrwałym zabiegom konserwatorskim. Przeprowadzono również konserwację papierowych nalepek z adnotacjami W. Tarczyńskiego, znajdujących się na odwrociach płócien, będących swoistymi świadkami tworzenia kolekcji muzealnej w Łowiczu. Przeprowadzenie tych prac pozwoliło na uratowanie cennych zabytków związanych z historią Polski i regionu łowickiego oraz udostępnienie ich na ekspozycjach stałych.

1 M. Wojtylak, Gdzie jest prezydent?, [w:] M. Wojtylak, Szkice łowickie, Łowicz 2006, s. 52-56.

2 W. Warchałowski, Nieznany projekt do karety Stanisława Augusta ze zbiorów Muzeum w Łowiczu. Studium Ikonograficzne Orła Białego, [w:] Orzeł Biały: herb Państwa Polskiego: materiały sesji naukowej w dniach 27-28 czerwca 1995 roku na Zamku Królewskim w Warszawie, pod red. S. K. Kuczyńskiego, Warszawa 1996, s. 181-188.

Projekt dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu operacyjnego Wspieranie Działań Muzealnych w kwocie 83090 zł oraz z Powiatu Łowickiego w kwocie 20925 zł.

Efekty prac konserwatorskich można zobaczyć pod linkiem: muzeumlowicz.pl